

Hankintalain uudistus ja hyvinvointialueiden ICT

Salli Kortelainen

Hallituksen puheenjohtaja, Kustos Ry
Toimitusjohtaja Meidän IT ja talous Oy

Kustos Ry
Julkishallinnon palvelukumppanit

Hankintalain muutokset

- Hallitusohjelman tavoitteet
 - Parantaa julkisen sektorin tehokkuutta
 - Vahvistaa alueellista elinvoimaa ja yrittämisen edellytyksiä
- Keskeinen keino
 - Hankintayksiköllä tulee olla vähintään 10 % omistusosuus sidosyksiköstä, jotta se voi hyödyntää sidosyksikön tuottamia palveluita.
- Muilla keinoilla (kilpailutuksen uusiminen, hankintojen jakaminen, markkinakartoitus) vaikutus hankintamenettelyihin, ei niinkään rakenteisiin
- Lain esittely eduskunnalle viivästynyt
 - Perustuslaki ja kuntien itsehallinto, puutteellinen vaikutusten arviointi ja perusteet 10% omistusrajalle

Hyvinvointialueiden osuus valtion budjetista on noin 30%

HVA ICT - yhteiset haasteemme

- Hyvinvointialueiden riittämätön rahoituspohja
- Kasvavat lakisääteiset vaatimukset
- Kyberturvallisuuden ja jatkuvuuden uhat
- Järjestelmien hajanaisuus ja yhteen toimivuus
- Ulkomaisten yhtiöiden digiylivalta
- (Laaja-alaisten ICT-osaajien saatavuus)

Hyvinvointialueiden tietohallinnot arvioivat säännöllisesti palveluiden järjestämisen toimintamalleja ja niiden vaihtoehtoja.

”Jos markkinoilla on jo vastaavaa palvelutuotantoa kokonaisuuden kannalta edullisemmin, haemme sen jo nyt markkinoilta”

Kustos Ry:n hallitusohjelmakysely hyvinvointialue- ja kuntapäättäjäille 9/2023.

Yhteistyömahdollisuudet jatkossa

Rääkkylä	Tohmajärvi
Heinävesi	Lieksa
Ilomantsi	Liperi
Juuka	Nurmes
Kitee	Outokumpu
Kontiolahti	Polvijärvi

Pohjois-Karjalan 12 pientä kuntaa,
joissa väestöä yhteensä **83 000**

Etelä-Karjala	HUS
Helsinki	Itä-Uusimaa
Keski-Uusimaa	Kymenlaakso
Länsi-Uusimaa	Päijät-Häme
Vantaa-Kerava	

Etelä-Suomen yhteistyöalue - 9 hyvinvointialuetta,
joissa väestöä yhteensä **2 263 000**

Hyvinvointialueiden valikoimasta ei poistu vaihtoehtoja samalla tavalla kuin pieniltä kunnilta.

Hyvinvointialueilla on edellytykset omalle tuotannolle sekä 10% omistukseen "ensisijaisesta" sidosyksiköstään.

HVA ICT – mahdolliset vaikutukset

- Hyvinvointialueiden rahoituspohja
 - Muutos lisäisi sekä kertaluontoisia että pysyviä kustannuksia
- Kasvavat lakisääteiset vaatimukset
 - Velvoitteiden hallinta lisääntyisi monitoimittajamallissa
- Kyberturvallisuuden ja jatkuvuuden uhat
 - Kriittinen infra, muutosvaiheiden haavoittuvuus, osaaminen
- Järjestelmien hajanaisuus ja yhteen toimivuus
 - Sidosyksiköillä keskeinen rooli integraattorina
- Ulkomaisten yhtiöiden digiylivalta
 - Sidokset ovat jo tiiviitä, etenkin ICT-tarjouskilpailussa pärjänneet pääosin globaalit, ulkomaisessa omistuksessa olevat yhtiöt

Inhousien
toimitusketjuissa
paljon PK -yrityksiä

Hankintalain uudistus ei edistä hyvinvointialueiden haasteiden ratkaisemista

Mitä voitaisiin tehdä?

- Määräysvallan ja omistajaohjauksen toteutuminen sidosyksiköistä
 - Satojen omistajien sidosyksiköt edellyttävät muutoksia jo nykyisten MAO – päätösten pohjalta
- Ohjelmistoja tuottavat sidosyksiköt ovat jo siirtyneet/ siirtymässä markkinoille
 - Raja yksityisen ja julkisen tuotannon välillä selkeytyy
- Hankintalain kynnysarvo EU säädösten mahdollistamaan tasoon 60 000 € → 210 000 €
 - Kevyemmällä kilpailutusmallilla PK -yritykset pääsevät helpommin markkinaan
- Yhteistyötä, innovointia ja hyvien käytäntöjen levittämistä
 - Perustan uusimisen sijaan fokus tuottavuuden kehittämiseen
 - Sitran tuottavuushanke, uudenlaiset yhteistyön mallit?

Kiitos!

Kustos Ry
Julkishallinnon palvelukumppanit